

กรณี ลูกเรือประมงโดนไฟฟ้าช็อตเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบการ...เรือประมง ๕ 444.....

ประกอบกิจการ...ทำการประมงทะเล.....

ที่ตั้ง...ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล.....

ชนิดเครื่องมือทำการประมง...เครื่องมืออวนล้อมจับ.....

๑.๒ มีจำนวนลูกเรือรวม...๓๙...คน ชาย จำนวน...๓๙...คน หญิง จำนวน.....-.....คน

ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี

(กรณีมีลูกจ้างต่างชาติ)

สัญชาติ...เมียนมา... จำนวนรวม.....๑๖.....คน ชาย.....๑๖.....คน หญิง จำนวน.....-.....คน

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง ขึ้นอยู่กับรอบการเดินทางเรือ หมุนเวียนกันหยุด.....

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง).....-.....

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (เช่น สภาพอาคารหรือ สิ่งแวดล้อม/เครื่องจักร/ระบบ/การจัดการ/กระบวนการผลิต/ชนิดวัสดุหรือวัตถุพิษ/หรือ อื่นๆ)

สถานที่เกิดเหตุบนเรือประมงขนาด ๑๐๑.๗๑ ตันกรอส. ณ บริเวณขอบเรือชั้นสอง กลางลำเรือ ด้านซ้าย ซึ่งเป็นจุดที่ติดตั้งบันไดเหล็กสำหรับขึ้นลงระหว่างชั้นที่ ๑ ถึง ชั้นที่ ๓.....

เรือประมง ๕ 444 มีไดนาโม จำนวน ๔ ลูก ใช้งาน ๓ ลูก สำรอง ๑ ลูก มีไดนาโม ๑ ลูกที่ใช้สำหรับการเดินเรือและไฟแสงสว่าง สายไฟฟ้าที่ใช้ในเรือประมงชนพรมหาโชค 444 เป็นสาย VCT ๒ มีการเดินสายไฟแบบเดินลอยและการเดินสายไฟแบบร้อยท่อ.....

บนเรือประมงฯ นายจ้างจัดให้มีเสื้อชูชีพ จำนวน ๓๙ ตัว ห่วงยางชูชีพ จำนวน ๔ ห่วง ติดตั้งไว้บริเวณชั้น ๓ ข้างลำเรือซ้าย-ขวา จัดให้มีป้ายระวาง “อันตรายจากไฟฟ้า” ติดตั้งไว้บริเวณห้องเครื่องของเรือประมง.....

นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและบริภัณฑ์ไฟฟ้าก่อนทำการประมงอย่างต่อเนื่อง โดยการตรวจสอบทุกหยุดน้ำ (เรือเข้ามาพัก) ทุกเดือน โดยที่จ้างช่างไฟฟ้าจากหน่วยงานภายนอกมาทำการตรวจสอบให้.....

เรือประมง ๕ ๔๔๔ จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ประจำเรือ การเครื่องมือประมงและความปลอดภัยในการทำงานบนเรือประมง โดยได้กัเรือ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ให้กับลูกเรือประมง.....

นายจ้างมีการแจ้งให้ลูกเรือประมงทราบถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานโดยวาจา ไม่มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งไม่ได้จัดให้มีคู่มือข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน.....



ภาพที่ ๑ เรือประมง ๔ 444



ภาพที่ ๒ ไดนาโมลูกที่ชั่งถกราวด์

- เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ (จำนวน ชนิด ประเภท กลไกการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน

ข้อมูลการตรวจสอบบำรุงรักษา ฯลฯ)

ขั้นตอนการทำงานบนเรืออวนลากคู่

เรือออกทำการประมงโดยจะทำการวิ่งหาฝูงปลา เมื่อเจอฝูงปลาได้ก่งเรือจะสั่งให้ทำการจับปลาด้วยเครื่องมืออวนล้อมจับ โดยมีขั้นตอนการทำงาน ดังนี้.....

๑. การวางอวน : ลูกจ้างบนเรือจะเริ่มทำการวางอวนโดยการทิ้งหิน(ทิ้งตะกั่ว/คร่าวล่าง) และเรือเดินเครื่องช้าๆ ทำการปิดล้อมฝูงสัตว์น้ำ โดยทยอยปล่อยคร่าวบน (กระสง) ที่มีทุ่นลอยผูกติดอยู่ด้วย และมีการทิ้งทุ่นไฟเป็นระยะขณะที่เรือเล็กซึ่งถูกปล่อยอยู่ในน้ำจะเกี่ยวปลายหัวอวนและแล่นเรือ เพื่อยึดโยงหัวอวนไว้และช่วยตีวงล้อมอวน จะดำเนินไปจนอวนที่ถูกปล่อยล้อมฝูงสัตว์น้ำไว้ทั้งหมด.....

๒) การกู้อวน : เมื่อฝูงสัตว์น้ำอยู่ในวงอวนแล้ว ลูกจ้างจะทำการกว้านสายคร่าวล่างขึ้นมาบนเรือเพื่อปิดกั้นอวนและทำการรวนหัวอวนขึ้นมาไว้บริเวณหัวเรือ จากนั้นจะเริ่มทำการกว้านคร่าวบน (กระสง) และเนื้ออวนขึ้นมาบนเรือเพื่อเป็นการกระชับวงอวนให้แคบลง สัตว์น้ำจะมารวมอยู่ในวงอวนจนวงอวนเข้าใกล้ตัวเรือและมีขนาดเหมาะสมที่จะตักสัตว์น้ำขึ้นเรือได้.

๓) การตักสัตว์น้ำจากวงอวนลงในห้องเก็บ : ลูกจ้างจะใช้สวิงขนาดใหญ่ ทำการตักสัตว์น้ำจากวงอวนที่อยู่ข้างเรือขึ้นมาและทำการเทลงในห้องเก็บ โดยมีลูกจ้างส่วนหนึ่งทำหน้าที่สาดน้ำแข็งลงในห้องเก็บด้วยการดำเนินการจะทำไปเรื่อยๆ จนสัตว์น้ำที่อยู่ในวงอวนถูกตักขึ้นมาทั้งหมด.....

๔) การเตรียมอวน (วนอวน) : เมื่อสัตว์น้ำในวงอวนถูกตักขึ้นมาจนหมดแล้ว อวนจะถูกดึงขึ้นมาอยู่บนบานเรือด้านหนึ่ง และจะทำการสาวเรียงอวนกลับไปอีกด้านของบานเรือเพื่อเตรียมอวนไปใช้ในครั้งต่อไป.

๕) การนำสัตว์น้ำขึ้นจากเรือ : เมื่อเรือประมงจอดเทียบท่าเพื่อขนสัตว์น้ำขึ้น ลูกจ้างจะทำการตักสัตว์น้ำจากห้องเก็บสัตว์น้ำเทลงในตะกร้าพลาสติกโดยใช้สวิงขนาดเล็ก ซึ่งตักได้ครั้งละ ๓๐ - ๔๐ กิโลกรัม ที่ด้ามสวิงอาจมีเชือกผูกก้านเพื่อช่วยดึงสวิงพร้อมสัตว์น้ำขึ้นมาจากห้องแล้วเทลงตะกร้า จากนั้นยกตะกร้าขึ้นวางบนรางที่พาดกับท่า ผลักให้เลื่อนไปตามรางจนถึงท่า หรืออาจใช้ลูกจ้างยกขึ้นจากเรือขึ้นบนท่าก็ได้.....

๖) การคัดแยกสัตว์น้ำ : เมื่อตะกร้าถึงท่าแล้ว จะทำการเทสัตว์น้ำลงบนโต๊ะคัดแยกสัตว์น้ำ หรือพื้นที่ที่จะทำการคัดแยกสัตว์น้ำ ลูกจ้างจะทำการคัดแยกชนิดและขนาดของสัตว์น้ำลงในตะกร้าพลาสติกเพื่อขนน้ำหนักต่อไป.....

๗) การบำรุงรักษาอวน : ก่อนที่จะออกเรือ/หลังการกู้อวน ลูกจ้าง จะนำอวนที่ใช้มาตรวจสอบสภาพว่ามีรอยขาดหรือไม่ ถ้ามีจะทำการปะ/ชุนอวน ให้เรียบร้อย และจัดเรียงอวนไว้บนเรือให้เรียบร้อยเพื่อเตรียมอวนไปใช้ในครั้งต่อไป.....

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์ (เรียงลำดับเหตุการณ์)

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๒.๐๐ น.....

เรือประมง ๕ 444...แจ้งออกทำการประมง เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๒.๐๐ น. ณ แพลลา
ณรงค์ชัย มีลูกเรือออกทำการประมง ทั้งหมด ๓๘ คน เป็นลูกจ้างสัญชาติไทย จำนวน ๒๒ คน และ ลูกจ้างสัญชาติ
เมียนมา จำนวน ๑๖ คน ซึ่งมีนาย ๕ อายุ ๕๘ ปี ทำหน้าที่เป็นได้ก้งเรือ.....

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๘.๓๐ น.....

ขณะเรือทำการประมง (วางอวนล้อมจับ) พิกัด ๑๖.๓๙. ๒๓๑' N ๑๙๙.๑๒.๒๘๘' E นาย จ. ลูกเรือ
ประมง ตำแหน่งคนงาน ทำหน้าที่ควบคุมก้วนของเรือประมงซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่อนแรงสำหรับการยกอวน
นาย จ. ได้เดินขึ้นไปชั้น ๒ ของเรือ เพื่อไปทำการดึงอวน เมื่อขึ้นบันไดจะถึงชั้น ๒ ของเรือใช้มือจับบริเวณขอบเรือที่หุ้ม
ด้วยสแตนเลสประสบอุบัติเหตุถูกไฟช็อตทำให้ตกน้ำ ลูกเรือคนอื่นๆ ที่ทำงานอยู่บริเวณชั้น ๑ ได้พยายามช่วยกันนำ
นาย จ. ขึ้นมาจากน้ำ.....

นาย น. ผู้ช่วยได้ก้งเรือ ซึ่งในขณะที่นาย จ. โดนไฟฟ้าช็อตตกน้ำอยู่บริเวณก้ง ของเรือประมงชั้น ๓
กับได้ก้งเรือ ได้ยินเสียงร้องเอะอะ จึงวิ่งออกมาดูเห็นเหตุการณ์ว่านายบริเวณด้านซ้ายเรือชั้น ๑ นาย น. จึงได้วิ่งลงมาจาก
ชั้น ๓ ระหว่างวิ่งลงบันไดมาใกล้จะถึงบริเวณขอบเรือชั้น ๒ นาย น. ได้ตะโกนว่า “ไฟช็อต” และกระโดดลงน้ำไป
นาย ๕ ได้ก้งเรือ ได้ยินนาย น. ตะโกนว่า “ไฟช็อต” จึงสั่งให้ช่างเครื่องตัดกระแสไฟฟ้า แล้วรีบลงมาชั้น ๑
นาย น. หลังจากโดนไฟฟ้าช็อตตกน้ำไป ได้ช่วยเหลือตนเองขึ้นมาจากน้ำ มาช่วยทำการ CPR ให้กับ
นาย จ. เนื่องจากนาย น. มีความรู้ในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่หมดสติ. เนื่องจากเคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร การทำ
CPR มาก่อน ใช้เวลาทำ CPR นาย จ. ประมาณ ๓๐ นาที แต่ไม่สามารถช่วยชีวิตไว้ได้ นาย ๕ จึงสั่งลูกเรือประมง
กู้อวนนำเรือประมง ๕ 444 กลับเข้าฝั่ง มาถึงฝั่ง ณ แพลลาณรงค์ชัย เมื่อเวลา ๑.๓๕ น. ของวันที่ ๒๑ มิถุนายน
๒๕๖๖ และได้นำผู้เสียชีวิตไปยังโรงพยาบาลดลชะงู ผลจากใบรับรองแพทย์ระบุว่าหัวใจหยุดเต้นเนื่องจากไฟฟ้าช็อต
และเสียชีวิต.....

รูปภาพแสดงการเกิดอุบัติเหตุ และภาพจำลองเหตุการณ์



บริเวณที่ลูกจ้างโดนไฟฟ้าช็อต พลัดตกน้ำ
(ขอบเรือหุ้มด้วยสแตนเลส)

ภาพที่ ๓ บริเวณเกิดเหตุ



ภาพที่ ๔ การเคลื่อนย้ายลูกจ้างผู้เสียชีวิตขึ้นฝั่ง



ภาพที่ ๕ ลูกจ้างผู้เสียชีวิต

๓. รายละเอียดการประสบอันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต.....๑.....คน

๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ.....-.....คน

๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ.....-.....คน

ค่ารักษาพยาบาล.....-

๓.๔ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักรอุปกรณ์.....ไคนาโม ๑ ตัว มูลค่า ๗๐,๐๐๐ บาท

๓.๕ อื่น ๆค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายศพกลับภูมิลำเนา จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท.....

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ (ที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น อธิบายลักษณะการกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย หรือสาเหตุอื่น ๆ)

การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

จากการสอบข้อเท็จจริงนาย.จ.ได้แจ้งเรื่อง เบื้องต้นสันนิษฐานว่า กระแสไฟฟ้าวู่วมาจากไดนาโมของเครื่องปั่นไฟ เกิดการช็อตกราวด์ทำให้กระแสไฟฟ้าไหลไปตามสายไฟและส่วนประกอบของเรือที่เป็นโครงเหล็ก

๔.๑ ปัจจัยด้านคน /การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

๔.๑.๑ ลูกเรือประมงสวมใส่เครื่องนุ่งห่มที่เปียกอยู่ตลอดเวลา (เสื้อผ้า ถุงมือผ้า เปียกน้ำ) เมื่อไปสัมผัสกับกระแสไฟฟ้าทำให้มีโอกาสโดนไฟฟ้าช็อตได้ง่ายกว่าปกติ.....

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม /สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

๔.๒.๑ สถานที่ทำงานอยู่บนเรือประมงมีสภาพเปียกชื้นตลอดเวลามีโอกาสที่ทาสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด เสื่อมสภาพได้ง่ายกว่าปกติ รวมทั้งเรือประมงมีการสัมผัสแสงแดด ความร้อนอยู่ตลอดเวลาทำให้สายไฟฟ้าเสื่อมสภาพ เนื่องจากความร้อนที่ฉนวนและเปลือกได้รับสูงเกินกว่าที่กัดต่อเนื่องเป็นเวลานาน ส่งผลให้พลาสติกสูญเสียสภาพความยืดหยุ่นและความเป็นฉนวน ความร้อนสูงมากทำให้ฉนวนละลายหรือไหม้ได้.....

๔.๒.๒ ภายในห้องเครื่องยนต์บริเวณติดตั้งไดนาโม มีละอองน้ำเค็ม มีความชื้นตลอดเวลา มีโอกาสที่จะทำให้ละอองน้ำเค็ม ความชื้น ส่งผลกระทบต่อวัสดุโลหะ/อุปกรณ์ภายในไดนาโม ทำให้เสื่อมสภาพส่งผลให้เกิดการช็อตกราวด์ทำให้กระแสไฟฟ้าวู่ว.....

๔.๓ ปัจจัยอื่น ๆ

๔.๓.๑ ขาดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากไฟฟ้าให้แก่ผู้ปฏิบัติงานบนเรือประมง.....

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

๕.๑ ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม (เฉพาะเจาะจงแต่ละกรณี)

(๑) จัดให้มีแผ่นฉนวนไฟฟ้าปูระหว่างพื้นไม้กับแท่นเครื่องไดนาโมเพื่อป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้าวู่ว รวมทั้งจัดให้มีฉนวนหุ้มท่อสายไฟฟ้าที่เดินภายในเรือประมง.....

(๒) จัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและบริภัณฑ์ไฟฟ้าที่ใช้งานบนเรือประมงเป็นประจำ.....

(๓) จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานบนเรือประมงที่มีรายละเอียดวิธีการทำงานที่ปลอดภัยให้ครบถ้วนทุกภาษาตามสัญชาติของลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในเรือประมง พร้อมทั้งแจกให้ลูกเรือประมงได้ศึกษาและถือปฏิบัติ

(๔) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากไฟฟ้าให้แก่ผู้ปฏิบัติงานบนเรือประมง.....

๕.๒ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

(๑) อบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) แก่ผู้ปฏิบัติงานบนเรือประมงทุกคน.....

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ (ระบุ พ.ร.บ. พร้อมมาตราที่เกี่ยวข้อง/กฎกระทรวงพร้อมข้อที่เกี่ยวข้อง)

- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔.....

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง.....

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๑ ให้นายจ้างดูแลบริษัทไฟฟ้าและสายไฟฟ้าให้ใช้งานได้อย่างปลอดภัย หากพบว่าชำรุดหรือมีกระแสไฟฟ้ารั่ว หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งาน ให้ซ่อมแซมหรือดำเนินการให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้โดยปลอดภัย และจัดให้มีหลักฐานในการดำเนินการเพื่อให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๑๒ นายจ้างต้องจัดให้มีการตรวจสอบและจัดให้มีการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและบริษัทไฟฟ้าเพื่อให้ใช้งานได้โดยปลอดภัย และให้บุคคลที่ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๙ หรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วแต่กรณีเป็นผู้จัดทำบันทึกผลการตรวจสอบและรับรองไว้ เพื่อให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด.....

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ส่วนของบริษัทไฟฟ้าใช้แรงดันไฟฟ้าเกินกว่าห้าสิบโวลต์ให้นายจ้างจัดให้มีที่ปิดกั้นอันตรายหรือจัดให้มีแผ่นฉนวนไฟฟ้าปูไว้ที่พื้นเพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัส

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อม ในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน.....

๗. ผู้สอบสวนและรายงานอุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๙ (สงขลา)

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน